

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2007-4-101 (Birleşme)
Karar Sayısı : 07-69/855-323
Karar Tarihi : 6.9.2007

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 Başkan : Tuncay SONGÖR (İkinci Başkan)
Üyeler : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN,
Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER : Kenan Oğuz KARAKOÇ, Uygur GAZİOĞLU

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20 : - Deloitte and Touche Danışmanlık Hizmetleri A.Ş.
- DTT Kurumsal Finans ve Danışmanlık Hizmetleri A.Ş.
- D-T Kurumsal Risk ve Bilgi Teknolojileri Danışmanlık
Hizmetleri Ticaret A.Ş.

D. TARAFLAR

20 : - Deloitte and Touche Danışmanlık Hizmetleri A.Ş.
Sun Plaza Dereboyu Sk. No:24 34398 Maslak/İstanbul
- DTT Kurumsal Finans ve Danışmanlık Hizmetleri A.Ş.
Sun Plaza Dereboyu Sk. No:24 34398 Maslak/İstanbul
- D-T Kurumsal Risk ve Bilgi Teknolojileri Danışmanlık
Hizmetleri Ticaret A.Ş.
Sun Plaza Dereboyu Sk. No:24 34398 Maslak/İstanbul

30 **E. DOSYA KONUSU:** DTT Kurumsal Finans ve Danışmanlık Hizmetleri A.Ş.
(DTT) ve D-T Kurumsal Risk ve Bilgi Teknolojileri Danışmanlık Hizmetleri
Ticaret A.Ş. (D-T)'nin Deloitte and Touche Danışmanlık Hizmetleri A.Ş.
(Deloitte Danışmanlık) bünyesinde birleşmesi işlemine izin verilmesi talebi.

40 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına en son 17.8.2007 tarih, 5531 sayı ile
giren bildirim üzerine, 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7.
maddesi ile 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme
ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" in ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen
31.8.2007 tarih, 2007-4-79/Öİ-07-KOK sayılı Birleşme Ön İnceleme Raporu
4.9.2007 tarih, REK.0.08.00.00-120/267 sayılı Başkanlık önergesi ile 07-69 sayılı
Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da, bildirim konusu işlemin
 taraflarının aynı ekonomik bütünlük içinde yer almaları nedeniyle, 4054 sayılı

Kanun'un 7. maddesi ve 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olmadığı görüşü ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

50

H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

İşlemin tarafları müşterilerine çeşitli konularda danışmanlık, denetim ve yönetim hizmetleri sunmaktadır. Söz konusu hizmetlerin herbiri müşterilerin farklı ihtiyaçlarına yönelik olmaları sebebiyle birbirini ikame edemez niteliktedir. Bu nedenle birleşmenin taraflarını oluşturan teşebbüslerin verdiği her tür hizmet ayrı bir ilgili pazar olarak tanımlanmıştır. Bu çerçevede, ilgili ürün pazarları mali durum incelemesi, şirket değerlemesi, finansman danışmanlığı, şirket satışları, birleşmeler ve satınalmalar danışmanlığı, teknoloji denetimi hizmetleri, iç denetim hizmetleri, risk danışmanlığı, proje yönetimi ve denetimi, bilgi güvenliği danışmanlığı olarak belirlenmiştir.

60

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Dosya mevcudu bilgilere göre, ilgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti Sınırları" olarak tespit edilmiştir.

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Bildirim konusu, Türkiye'de Deloitte markası adı altında farklı alanlarda çeşitli hizmetler veren firmaların Deloitte Danışmanlık firması çatısı altında toplanması işlemine izin verilmesi talebinden ibarettir.

70

1997/1 sayılı Tebliğ'in birleşme ve devralma sayılan hallerin belirlendiği 2. maddesinin, birinci fıkrası ve bu fıkranın (a) bendine göre "Bağımsız iki veya daha fazla teşebbüsün birleşmesi" Tebliğ kapsamında kabul edilmektedir.

Bu noktada bildirim konusu işlem bakımından ilk olarak aranacak şart birleşme işleminin bağımsız teşebbüsler arasında gerçekleşmesidir.

80

İşlemin taraflarını oluşturan teşebbüslerin hissedar yapılarına bakıldığında, işlem öncesinde D-T'nin en büyük hissedarının % 49.85 oranında hisseye sahip bulunan Levent YAVEROĞLU, Deloitte Danışmanlık'ın en büyük hissedarının da yine hisselerin %50'sini elinde bulunduran aynı şahıs olduğu görülmektedir. İşlem öncesinde DTT'nin en büyük hissedarı ise %49.50'lik hissesini elinde bulunduran Anthony John WILSON'dur. Diğer taraftan DTT'nin en büyük hissedarlarından biri yine %20'lik ortaklık payıyla Levent YAVEROĞLU'dur. Her üç şirketin diğer hissedarlarına bakıldığında, benzer isimlerin şirketlerin ikisinde ya da üçünde karşılıklı olarak hisse sahibi olduğu görülmektedir.

Birleşme işlemi sonrasındaki yapıda ise, her üç şirketteki hissedarlar bünyesinde birleşen Deloitte Danışmanlık'ta işlem öncesi payları oranında hisse sahibi olmaktadır. İşlem sonrasında Levent YAVEROĞLU'nun %39.95'lik payıyla en

90 büyük hissedar olduğu, Deloitte Danışmanlık'ın diğer büyük hissedarlarla birlikte bir tür ortak kontrolle yönetileceği görölmektedir. Salt teşebbüslerin ortaklık yapısındaki hisse payları gözününe alındığında şirketlerin işlem öncesinde bağımsız teşebbüsler olduğu, işlem sonrasında ortaya çıkacak yapı sonucunda ise bir kontrol değişikliğinin olduğu izlenimi edinilebilir. Ancak, sadece hisse yapısının değerlendirilmesiyle yapılacak bir kontrol tespiti, özellikle işleme konu şirketin faaliyet alanı ve çalışma biçimi göz önüne alındığında, geçerli olmayacaktır.

100 Öncelikle ticari unvanları farklılık gösterse de işleme konu her üç firmanın "Deloitte" grubunun bir üye firması olduğu görölmektedir. Bir tür franchise sistemi ile çalışan Deloitte benzeri danışmanlık şirketi yapılanmalarında, üye şirketlerin stratejik ve operasyonel faaliyetleriyle ilgili birçok unsur ana şirket (Deloitte) tarafından belirlenmektedir. Yine bu tür şirketlerde "çalışan hissedar" yapılanması bulunmaktadır. Bir başka deyişle, daha çok hissedar yapısının şirket stratejisinin belirlenmesinde normal bir teşebbüsünkine benzer bir rolü bulunmamaktadır.

110 Birleşme öncesi duruma bakıldığında işleme konu her üç firmanın ticaret sicilinde kayıtlı faaliyet adresinin aynı olduğu görölmektedir. Teşebbüs yetkilileri de bu durumu teyit etmekte ve işlem öncesinde de üç firmanın esasen aynı ofis içinde tek bir firma gibi faaliyet gösterdiğini ifade etmektedirler. Bir başka deyişle, her ne kadar hisse oranlarında farklılıklar olsa da, işlem öncesinde her üç şirket karşılıklı hisseleri elinde bulunduran büyük hissedarlar tarafından ortak bir biçimde yönetilmekte olup, işlem sonrasında da bu yönetim yapısı devam edecektir.

Nitekim teşebbüs yetkilileri, işlemin gerçekleşmesinden önceki dönemde de faaliyetlerin ayrı tüzel kişiliklerce yürütülmesinin tamamıyla yasal zorunluluklardan kaynaklanan bir durum olduğunu, bu dönemde danışmanlık piyasasının farklı segmentlerinde faaliyet gösteren her üç şirketin tek bir firma gibi hareket ettiği ve temel kararların hissedarlarca ortak biçimde alındığını, söz konusu zorunluluğun ortadan kalkması sebebiyle gerçekleştirilen işlemin şirketin stratejik ve operasyonel faaliyetlerine hiç bir etkisinin bulunmadığını belirtmişlerdir.

120 Bu çerçevede, işleme konu olan üç firmanın işlem öncesi durumda da aslında farklı teşebbüsler olarak değil, bir ekonomik bütünlük arz eden tek bir teşebbüs olarak değerlendirilmesi gerektiği anlaşılmıştır. Dolayısıyla, bildirim konu işlemin, bağımsız teşebbüsler arasında gerçekleştirilmemesi ve kontrol değişikliğine yol açmaması sebebiyle, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olmadığı kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

130 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, dosya konusu işleme taraf olan firmaların birleşme öncesinde birbirinden bağımsız teşebbüsler olarak değerlendirilememesi ve tek bir teşebbüs niteliği arz etmeleri sebebiyle, 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7. maddesi ve bu Kanun'a

07-69/855-323

dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı “Rekabet Kurulu’ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ” kapsamında bir devralma işlemi olmadığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.